

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Kam naj to privede!

Stara resnica je, da je jeza slab svetovalec. Na to resnico pa je menda pozabil g. Ljuba Davidovič, ker drugače si ne moremo razlagati dejstva, da hoče ponuditi roko onim, ki so ga v najusodopolejšem trenutku izdali.

Razumemo sicer, da ima g. Ljuba Davidovič dosti vzroka, da je v odločni borbi z radikalno stranko in zato tudi razumemo, da hoče na vsak način zrušiti sedanjo vladno. Ne razumemo pa, da bi mogla zapeljati g. Davidoviča strast tako daleč, da bi pozabil na vse dogodke in iz jeze do radikalov pomagal na konja noim, ki so v slabih metodah radikale še stokrat prekosili. Zato bi bilo dobro, da bi bil gospod Davidovič v tej stvari jase, ne da bi bilo treba biti mnogim njegovim čestilcem v Sloveniji v strahu, da jih bo razočaral tudi — gospod Ljuba Davidovič. To razočaranje pa je neizogibno, če sprejme g. Davidovič v demokratsko stranko esdeesarije in zlasti, če sprejme one voditelje SDS, ki so svoje dni tako kruto preganjali one, ki so bili zvesti g. Ljubi Davidoviču in njegovim idejam.

Politika ima v resnici čisto svoja pota in zato je v politiki marsikaj mogoče, kar je povsod drugod čisto izključeno. Toda tudi v politiki mora vladati morala, ker je ona osnova vsega življenja — in tudi političnega.

V Sloveniji je pa stvar takšna. SDS je zagrešila besedolomstvo, SDS je zagrešila težke pomele, SDS se je posluževala metod, ki so ogorčile celo vrsto njenih naidejalnejših pristašev, da so iz nje izstopili in vstopili v Davidovičevo demokratsko stranko. To so storili zlasti oni, ki so se strinjali z nastopom Ljube Davidoviča na zagrebškem kongresu in ki so bili proti izdajstvu, ki je bilo tedaj zagrešeno proti Ljubi Davidoviču.

Ti ljudje so nato leta 1925 nastopili pri volitvah proti SDS in za kandidata bratskega sporazuma, g. Božo Markovića, osebnega prijatelja Ljube Davidoviča in uglednega člana demokratske stranke. Zaradi tega svojega nastopa so bili kruto preganjani in mnogi se še danes niso finančno opomogli od tedanjih persekucij. V največjo bedo so zašle familije teh preganjancev, na mehke pa so sedeli oni, ki so jih preganjali in se smejali njih idealizmu.

Toda pravica mora zmagati in ta vera je držala te idealne ljudi, da so ostali tudi po preganjanju ravno tako zvesti člani demokratske stranke, kakor so bili pred tem. In niso verovali zaman, ker pravica je res zmagala in njih sovražniki so izgubili moč, na vladno pa je prišla stranka, zaradi katere so trpeli. Vse je kazalo, da pride doba pravičnega obračuna in ljudje so spoznali, da se izplača za pravico trpeti, ker pripade končni triumf njej.

Pa ni bilo tako. V Maribor je prišel odposlanec demokratske stranke in govoril tem od SDS preganjanim ljudem, da se treba združiti s SDS, ker ima ta mogočen tisk, ker je torej v materielnem oziru močna. Ogorčeno so davidovičevci v Mariboru ta predlog odklonili, ker je pač konec vsake morale, če grehi ne veljajo kadar jih zagreši materielno močna stranka. Če bi obveljalo to stališče, potem mora zavladati v narodu prepričanje, da je bogatinom sploh vse dovoljeno in da more zagrešiti greh le revež. Da nismo več daleč od tega, da bo to mnenje splošno zavladalo, je menda znano tudi že šefom demokratske stranke in zato je dvakrat nedopustno, če bi obveljalo stališče demokratskega delegata iz Beograda.

Ne more se nobena stranka bolj pre-

Vlada ima v vsakem slučaju večino.

Beograd, 20. sept. Včeraj se je v Beogradu presojala politična situacija jako resno. V vladnih in opozicijskih krogih se opaža velika nervoznost, ker vlada še vedno precejšnja negotovost glede daljnjega razvoja političnega položaja. Novi dogodki kažejo tendenco, da se ustvari dvoskupinski politični sistem. Zaradi akcije Ljube Davidoviča je v vladnih krogih zavladala precejšnja skrb, kako naj obrezuspešijo delo svojih nasprotnikov in uresničijo svoje ideje.

Med dr. Marinkovićem in Veljo Vukičevićem se je vršil včeraj daljši sestanek, na katerem se je govorilo o načinu, kako naj se obrezuspeši delo, ki ga vrši Ljuba Davidovič in ostala opozicija. Dr. Marinković je zahteval od Vukičevića, da se najprej uredi odnošaji med demokrati in radikali, nato naj se v krogu vladnih strank uredi vsa druga vprašanja in šele potem naj se reši vprašanje dr. Korošca. Dr. Marinković je tudi zahteval, da se za vstop SLS v vladno dajo demokratski stranki nekatere kompenzacije. Velja Vukičević bi moral na svojo škodo prepustiti SLS nekaj resorov. Zato so nastale nove težave, ki jih je treba premagati, če naj se odnošaji v vladi v miru uredi.

Dr. Marinković je imel potem sestanek s poslancom Milanom Grolom, ki je znan kot eden najožjih sodrušnikov in pristašev Ljube Davidoviča. Do tega sestanka je prišlo, kakor sodijo zato, da bi Grol posredoval med dr. Marinkovićem in Davidovičem.

Radikali pričakujejo, da bi Marinković, če se razcepi demokratski stranka, poignil za seboj vsaj 35 poslancev. To bi bili tisti poslanci, ki so bili izvoljeni na

listah demokratskih ministrov. Od skupine pašičevcev bi radikali izključili šest poslancev. Tako bi vladna skupina z dr. Marinkovićem in dr. Korošcem štela 161 poslancev. Če bi bilo treba, bi vzeli v koalicijsko Nemce. Vendar pa taka koalicijska iz toliko raznih strank ne bi bila niti potrebna. Radikali mislijo, da bi prišlo, če se demokrati razcepijo, do uresničenja ideje, ki se je razširila v javnosti o priliki razpisa novih volitev, to je, da se osnuje četrta stranka, ki bi izvedla nove volitve, na katerih bi dobila najmanj 180 poslancev. Tako bi se ustvarila možnost za delo v narodni skupščini. Če pride do sestave parlamentarne bloka opozicijskih strank, potem bo po mnenju radikalov, delo na tem bloku jako počasno.

VPRAŠANJE VSTOPA SLS V VLADO BO V KRATKEM REŠENO.

Beograd, 20. septembra. Po sinočnji avdienci Velje Vukičevića na dvoru so dobro poučeni politični krogi trdili, da je bila ta avdiencia v zvezi s prizadevanjem Velje Vukičevića, da se reši vprašanje vstopa SLS v vladno. Kakor se doznava, je Velja Vukičević obljubil SLS, da ji odstopi en portfelj. To pa je v vrstah SLS izzvalo veliko nezadovoljstvo. Poslanci in bivši ministri SLS, kolikor jih je sedaj v Beogradu, povdarjajo, da so tudi oni oproščeni svoje obveznosti, stopiti v radikalno skupščino, ako bi Velja Vukičević ostal pri svoji odločitvi in jim mesto dveh dal samo en portfelj. Potem bodo šli v vladno kot poseben parlamentarni klub. Vukičevićeva rekonstrukcija kabineta bi se imela izvršiti v enem ali v dveh dneh. — Iz krogov SLS se pa ne potrjuje vest, da bi Vukičević ponudil SLS le en mandat.

jem, da so pri ponovnih volitvah v občini Sokolovo v bihaškem okraju radikali dobili večje število glasov kakor 11. septembra. Glede na to so v bihaškem okraju dobili radikali enega poslanca več. Tako bi imeli sedaj radikali 113 poslancev, zemljoradniki pa samo 8.

IZ NAŠE AVIATIKE.

Sofia, 20. sept. Neki jugoslovenski aeroplan, na katerem sta se nahajali dve strojni puški, je na potu iz Skoplja v Zemun zaneslo na bolgarsko ozemlje, kjer se je letalo zaradi neke napake moralo spustiti na tla. Podčastnik Grgić, ki je vodil aeroplan, pa je kmalu popravil aparat, se nato dvignil in odletel proti Zemunu.

ITALIJANSKI OFICIRJI V RUMUNJI.

Temišvar, 20. septembra. Sem je dospela italijanska častniška deputacija, ki se bo zaradi študija dalje časa mudila v Rumuniji. Deputacija je bila svečano sprejeta.

ARBITRAŽNA POGODBA MED LITVO IN ITALIJO PODPISANA.

Rim, 20. septembra. Mussolini in Valdemaras sta včeraj podpisala arbitražno pogodbo med Italijo in Litvo.

naj bo pogumen in odločen borec proti volivnim nasiljem, toda ves ta njegov boj bo brez vsakega pomena, če bo žrtvoval one, ki so se zanj žrtvovali. Kajti s tem bo ubil javno moralo in zavoljo materialistov izdal idealiste.

Samo ta moralen moment je vzrok za naš apel in samo obžalujemo, če demokratska stranka tega ne bi razumela in če bi bil boj za oblast važnejši od ozira do javne morale.

Prepozen kes gospoda Pribičevića.

Beograd, 20. sept. Opaža se, da stoji Pribičević v jako ozkih stikih s skupino pašičevcev. Imel je s pašičevci več sestankov, na katerih jim je razlagal svoje stališče glede razmer v radikalnem klubu. Izjavil je, da smatra za nenaravno, da bi ostal Nastas Petrovič v stranki, v kateri je Velja Vukičević. Kakor se trdi, pletira Pribičević za pregrupiranje stranke in se trudi pridobiti pašičevce za akcijo, ki se vodi sedaj v krilu opozicije. Zanimivo je, da je Pribičević v razgovoru s pašičevci večkrat izjavil, da mu je danes žal, ker je svojčas glasoval za zakon o zaščiti države. Žal mu je pa zato, ker se ta zakon danes izkorišča ne samo proti njemu, temveč proti vsem demokratskim elementom. Sedaj vsak, ki pride na vladno, izkorišča ta zakon proti onim, ki so v opoziciji. On ni nikdar pričakoval, da pride do takega boja med demokracijo in med reakcionarji. Kakor je poudarjal, je po njegovem mnenju tudi Marko Trifković žal, da je glasoval za ta zakon. On misli, da Marko Trifković tudi ne bi bil glasoval za zakon o tisku, če bi bil vedel, kakšne posledice bodo iz tega nastale. — Akcija, ki se vodi za dvostrankarski sistem, se po njegovem mnenju razvija jako ugodno in da bo prinesla zelo koristne rezultate za daljnji razvoj razmer.

STRESEMANN BRANI MADJARSKE INTERESE.

Zeneva, 20. septembra. Sinoči se je Briand vrnil v Zenevo, da bo sodeloval na seji Sveta Zveze narodov, ki se bo bavila z madjarsko-rumunskim sporom. Kakor se doznava, bo seja tajna. Posebno se pripravlja Stresemann, ki ga podpirata kanadska in finska delegacija, da zavzame ostro stališče proti predlogu odbora trojice in da brezpogojno zahteva, naj se spor med Madjarsko in Rumunijo izroči haaškemu mednarodnemu sodišču. Nemogoče si je zamisliti, da bi Svet Zveze narodov, ki je eminentno političen forum, reševal čisto pravniška vprašanja.

NEMŠKI LISTI OBDOJAJO HINDENBURGOV GOVOR.

Berlin, 20. septembra. Nemški listi so jako malo zadovoljni z govorom predsednika Hindenburga v Tannenbergu. Listi sprašujejo, ali je bilo sploh potrebno, da se Hindenburg izpostavlja napadom. Vzrok svetovne vojne je bila splošna mržnja med narodi. Predvsem je bilo potrebno, da ta mržnja izgine. Patriotično zasluži Hindenburgov govor priznanje, toda politično in psihološko je bil ta govor velika napaka.

(Hindenburg je namreč pri odkritju spomenika na Tannenberško bitko nad vse ostro zavračal trditve, da bi bili Nemci povzročili vojno. Op. ured.)

ZOPET ZAROTA NA PORTUGALSKEM.

London, 20. septembra. Policija v Lisabonu je prišla na sled novi politični zaroti. Prejšnjo noč je bil ustavljen neki avtomobil, s katerim so se prevažali ustaši. Izvršena je bila preiskava v več klubih in hišah. Na podlagi tega so aretirali več častnikov in meščanov.

SOVJETI SE Približujejo Angliji.

London, 20. septembra. Listi javljajo, da je ruska vlada službeno poslala angleški vladi pismo, v katerem sporoča, da je pripravljena skleniti z Anglijo pogodbo za vpostavitve diplomatskih odnošajev.

VUKIČEVIĆ PRI KRALJU.

Beograd, 20. sept. Sinoči je bila politična konferenca radikalnih ministrov. Po tej konferenci je Vukičević ob pol 8. odšel na dvor, kjer je ostal do 10. zvečer. Ko je odhajal z dvora, ni hotel Vukičević dati nobenih izjav.

PO POVRATKU DR. SPAHE — ODLOČITEV V DEM. KLUBU.

Beograd, 20. septembra. V demokratskih vrstah pričakujejo prihod dr. Spaha danes dopoldne. Ko dr. Spaho pride, bo imel takoj sestanek z dr. Marinkovićem in Davidovičem. Kot podpredsednik »Demokratske zajednice« bo dr. Spaho obveščen o vsem, kar je napravil prvi in drugi prvak Demokratske zajednice. Zdi se, da Davidovič pri rešitvi vseh vprašanj čaka na dr. Spaha, ker smatra za potrebno, da je dr. Spaho kot podpredsednik Demokratske zajednice o vsem informiran in da noče, da bi se karkoli reševalo mimo dr. Spaha.

ZEMLJORADNIKI IZGUBE EN MANDAT.

Beograd, 20. septembra. Sinoči je bil Vasa Jovanović v predsedstvu vlade. Ko je odhajal od tam, je povedal novinar-

grešiti proti lastnim idejam in proti sebi, ko kdor zavoljo bogatinov žrtvuje one, ki so vsled nje trpeli njihovim preganjanjem. Kajti ves svet se mora smejati tem ljudem, da so se žrtvovali za stranko, ki ne zna ceniti njihovih žrtev.

More imeti demokratska stranka nad vse tehtne argumente, da ustvari blok proti vladi, ne more pa imeti niti enega tako tehtnega argumenta, da bi se smela izneveriti svojim najzvestejšim!

Naj se bori g. Davidovič proti vladi,

Pokrajinska razstava „Ljubljana v jeseni“.

VRTNA RAZSTAVA.

Poset pokrajinske razstave je dosedaj prav dober, v nedeljo je bil celo rekorden. Po povprečnih cenitvah je obiskalo razstavo v nedeljo 15 do 20.000 oseb, v ponedeljek pa preko 5000. Vsi razstavniki prostori, tako vrtnarski paviljon, kmetijska, higijenska, gledališka razstava ter drugi oddelki so deležni vsesestranskega zanimanja občinstva. Da uspevajo tudi zabavišča, vrtljaki in kar je takega na razstavi, je umevno samo ob sebi.

Poleg omenejnih oddelkov naj omenimo še esperantsko in radio-razstavo ter razstavo osnutkov stanovanjskih hiš mestne občine. Veliko zanimanje vlada za razstavljen sadje, med in posebno za izborna izbrana vina na vinarski razstavi. Tudi na pokrajinski razstavi se sklepajo znatne kupčije.

MLADINSKI DAN NA RAZSTAVI.

Dogovorno s šolskimi oblastmi organizira vodstvo razstave skupen obisk šolske mladine na razstavi. Mladina vseh ljubljanskih in okoliških ljudskih in meščanskih šol obišče razstavo v petek popoldne. Zbirališče mladine je ob 2. uri popoldne na Vodnikovem trgu, odkoder odkoraka korporativno z godbo na čelu na razstavo. Vstopnina za vsakega otroka znaša le 3 Din, revni otroci so vstopnine prosti. Spremljajoči sorodniki plačajo 5 Din vstopnine. V veseljenem oddelku v »Malem Pratu« bo vstopnina povsod znižana za 50 do 75 odstotkov.

SREDNJEŠOLCI IN VISOKOŠOLCI

imajo pravico do polovične vstopnine na razstavi, če se izkažejo z dijaško legitimacijo.

LEPOTNA IN DRUGA TEKMOVANJA.

Na razstavi »Ljubljana v jeseni« se vrši ta teden več lepotnih in drugih tekmovanj. V sredo ob pol 9. uri zvečer se vrši v Dolničarjevem paviljonu tekmovanje najlepših bubi glav in najlepših dogih kit. Zmagovalci v obeh konkurencah dobijo lepi nagradi: v prvi manikirno garnituro, v drugi pa česalno garnituro. V petek zvečer se vrši tekmovanje najtežjih moških, dalje tekma najdaljših moških nog in tekma žensk, katera ima najmanjšo nožico. Za zmagovalke v vseh tekmovanjih so določena lepa darila.

V soboto popoldne se vrši tekma lepotic za naslov najlepše ženske v Ljubljani. Vse, ki pridejo tu v postev, opozarjamo tem potom na omenjene tekme.

Ljubitelj lepote bo gotovo z zadoščenjem ugotovil, da so ljubljanski vrtnarji prekosili letos takorekoč sami sebe. Toliko čudovitih krasot, bogastva cvetja, pestrosti v barvi in zlasti okusnih aranžmanov je letos na vrtnarski razstavi, da gledalec niti ne ve, kaj bi občudoval bolj, ali morda nežne dolje in krizanteme, ali temne begonije, ali morda gosposke tuberoze ali pa kakteje tvrdke Korzika.

Tvrdka Korzika se odlikuje predvsem z umetniškim, arhitektskemu okusu odgovarjajočim aranžiranjem razstave. Bogastvo te razstave čuva srdit ranjen lev, delo umetnika Dolinarja, namenjen za mariborski spomenik padlim žrtvam. Rdeče dolje ob levem podnožju naznačujejo kri, curljajočo iz leve rane.

Specijaliteta tvrdke Korzike so kakteje, te čudovite rastline, ki so si znale ustvariti zunanost v takih geometrijskih likih, kakor se dobe drugače v naravi kvečjemu še pri čebelah. Od 103 vrst kaktej, ki jih goji tvrdka, jih je razstavila 38. Omenjamo naj le 2.80 m visoki cereus, dalje razne mamilarie, opumtie in posebno redkost — škofovo kapo, vrsto kaktej, ki nastavlja cvet sredi štirih debelih grb.

Od ostalih redkih rastlin, ki jih je razstavila tvrdka Korzika naj omenimo eksotično cvetje liliu iaponicum, razkošne krizanteme, vrtnice Georg Arendsin Goldemblem, razne gladiole, encian, mirtiro drevesce itd. Posebno priznanje gre tvrdki za njene aranžmaje, kakor n. pr. poročno mizo, ki je radi komoditete pri naloženem cvetju in servisu vzbudila splošno občudovanje, tvrdki pa doseglja zlato kolajno. Okusno je tudi tihožitje v japonskem slogu, umetniški aranžmaji v lovorju, vrtna uta in ženska miza.

Pri tvrdki Bajc vzbujajo splošno zanimanje čudoviti domači nagelji, ki obdajajo Kosov kip »Dojčka matic. Posebno pažnjo je tvrdka posvetila cvetličam begonia semper florens. V posebnem oddelku stoji Kosov »Sejalec«, obdan od nageljev. Tvrdka je dalje razstavila krasne ciklame, vanilij in primule. Tudi njeni aranžmaji so prav posreženi.

Tvrdka Herzmansky se odlikuje v cvetličnem vezenju, kar spričuje poleg dru-

gega na primer tudi holandski mlin v cvetličah. Omenjamo naj ljubko otroško mizico v holandskem slogu. Od aranžmajev sta zelo posrečeni miza za srebrno poroko in posebno miza s sadjem. Od rastlin stopajo v ospredje razkošne dolje in apartni žamelasti coleusi. Tudi umetno gojene vrtn solne rože tvorijo svojevrstno posebnost.

Tvrdka Ferant se odlikuje z velikim in izredno razvitimi begonijami in z žarkimi ciklonami. Tvrdka Ferant je edina, ki je razstavila mladike sadnega drevja.

Tvrdka Šimenc je razstavila deviško nežne in vonjajoče tuberoze. Belota teh cvetic si osvaja srce vsakogar. Med drugim naj omenjamo še njene begonije s čebulcami ter razna cvetlična darila ter umetno vezene pah-ljače iz cvetlic. Lutka, predstavljajoča vilo sreče, je sredi cvetljic prav ljubka.

Tvrdka Šimenc je uvedla idejo, predložiti na istem prostoru floro vseh štirih letnih časov, kar se ji je spretno posrečilo. Od redkosti naj pri tej tvrdki omenjamo še njene krasne mačhe in cvetlično vezenje.

Le nerad se loči obiskovalec iz tega hrama lepote in čudes narave. Vsaka najmanjša rastlina priča tu o ambicioznosti in podjetnosti naših vrtnarjev, katerim moremo le čestitati k tako sijajnemu uspehu njihove razstave.

Radio razstava. Izid ocenjevanja razstavljenih radio-aparatur. Stroga ocenjevalna komisija gg. inž. Kolarič, prof. Andree, inž. Eržen, Jakopič Evald, prof. Nardin in Kan. ing. Stegu je prisodila prvo nagrado gospodu g. Vojku Zeleniku iz Ljubljane za njegov štiricevni aparat »Browning Drake«. Od 60 dosegljivih točk je dosegel 49.64. Drugo nagrado je dobil g. Milan Grosičar, tehnik iz Ljubljane za njegov štiricevni aparat »Neutrovax«, doseženih točk 48.31. Tretjo nagrado s 40.65 doseženih točk je komisija prisodila g. Benjaminu Lenassi iz Logatca za dvocevni aparat »Audion z reakcije«. Četrto nagrado je dobil g. Omota Rudi iz Ljubljane za štiricevni aparat, doseženih 40.31 točk. Peto pa g. Bajc Bogomil iz Rožne doline za njegov aparat »Autodyne«, doseženih točk 36.39. Priznanje je komisija izrekla g. Vladu Babnik-u, tehnik iz Dravlj za njegov dvocevni aparat »Reinartz«, dosegel je 32.89 točk. Poleg denarnih in materialnih nagrad dobe odlikovanci še srebrne in bronaste kolajne. Vsi premirani aparati so razstavljeni na razstavi

in so deloma tudi na prodaj. Sploh je letošnja radio-razstava v vsakem oziru mnogo boljše od lanske, kar dokazuje, da so naši gospodje amaterji korakali sporedno z razvojem moderne radio-tehnike.

20% popust na gledaliških predstavah k vsem predstavam za čas II. Pokrajinske razstave od 17. do 26. septembra imajo poselniki kulturne razstave »Gledališče — Ljudstvo — Družba«, ki se nahaja v paviljonu »K« na sejmišču. Vsak posestnik te kulturne razstave dobi pri vstopu v paviljon listek, ki naj ga dobro shrani. Na podlagi tega listka ima pravico, da zahteva pri gledališki blagajni 20% popust.

Borze

Devize in valute.

Ljubljana, 19. sept. Berlin 13.5025—13.352 (13.5175), Curih 1094—1097 (109.5), Dunaj 7.9925—8.0225 (8.0075), London 275.95—276.75 (276.35), Newyork 56.64—56.84 (56.74), Pariz 222.5—224.5 (223.5), Praga 168.02—168.8 (168.42), Trst 309—307.75.

Zagreb, 19. sept. Amsterdam 22.77—22.83, Dunaj 7.991125—8.02125, Berlin 13.52—13.55, Budimpešta 9.945—9.975, Italija 308.639—310.639, London 275.95—276.75, Pariz 221.38—223.38, Newyork ček 56.633—56.833, Praga 168—168.8, Švica 1094—1097; dolar 56.175—56.375.

Curih, 19. sept. Beograd 9.13, Berlin 123.46, London 25.2225, Newyork 518.50, Pariz 20.32, Milan 28.25, Zraga 15.37, Bukarešta 3.21, Dunaj 73.10.

Efekt.

Ljubljana, 19. sept. Celjska 164—0, Ljubljanska kreditna 140—0, Prašedionia 850—0, Kred. zavod 160—0, Strojne 0—80, Vevče 135—0, Ruše, 260—270, Kranjska industrijska 400—0, Stavbna 56—0, Šesir 104—0.

Ljubljanska blagovna borza, 19. sept. Les: zaključenih je bilo 5 vagonov, in to 1 vagon tramov merkantilnih, 7-9, 8-10, 10 in 11 m, fco vag. meja po 330; 3 vagoni bukovih plohov, naravnih, ostrorobih paralelnih pravokotno očeljenih, suhih 38 mm, od 2 m naprej (do 10 odst. od 1—1.90 m), od 15 cm šir. naprej, fco vagon meja la po 925, Ha po 725; 1 vagon desk, paralelnih, jelka 28 mm, 4 m, monte, 10—16 cm, fco vagon meja po 400. Deželni pridelki: Zaključkov ni bilo.

Ilja Erenburg:

37

Ljubezen Jeanne-e Ney.

(Iz ruščine prevedel Š. L.)

Ena ječa bo zamenjala drugo. Človeška glupost je nesmrtna. Zažgali bodo tisoče lešerb in bodo s praznimi salvami tešili nove akademike. A ljubezen? Ljubezen, nežno in prekrasno, pozna Jules Lebon. Res je, da on nikdar ni nikogar ljubil. Opisal pa bo tako ljubezen, da bo zaplakal še ta komunist, podoben človeku-stroju iz američanskih utopij. Samo, kje bi našel besede za tako knjigo?

Utrujeni Jules Lebon je legel na divan in se je pokril s plačdom. Bilo mu je hladno in neudobno. Bil je namreč star in življenje je z vsako uro zapuščalo njegovo žolto, nagubano telo. Ah, te ure! Izginjale so hitreje, kakor pa franki gospoda Rajmonda Ney-a in jih ni bilo mogoče skriti v veliko, ognja varno blagajno! Sirotino je stisnil pod sebe svoje noge. Bil je v ogromnem kabinetu sam z belimi in črnimi bogovi, ki so krivili ustnice in bulili oči.

Jules Lebon je posegel z roko pod telovnik in začutil gorkoto svojih prsi. To ga je malo potolažilo. To je bila vsekakor človeška toplota. Druge toplote nima. Njega je ljubil

ves Pariz. Njega ni nihče ljubil. Še celo m-lle Failliet se je že zdavnaj naveličala prinašati mu ogrevalo. Bil je sam. Za to knjigo mora najti besede...

Ko bi vedel da je ravnokar sedel poelg njega človek, do vrha poln ljubezni, da ga je bilo treba posaditi ne samo bližje kamini, ampak tudi bližje srcu starca, da bi slišal toliko nežnih in prekrasnih besed, da bi jih imel dovolj za več knjig! Ko bi vedel, da gre zdaj ta človek po ulici Sans-pour, kjer je mnogo bukinistov in starinarjev, kjer v izložbah učita ljubezen Ovidij in Dante, kjer o ljubezni pričajo tablice Florentincev in miniature Perzov — da gre med njimi, ne ozirajoč se po njih navaden človek, v plašču iz konfekcijske trgovine, suh človek, ki je tik pred tem zatrjeval, da o Ljubezni prav nič ne misli, da gre in ponavlja deklisno ime! Ko bi on le vedel, da je njegova, Jules-a Lebon-a knjiga o ljubezni ne bo nikdar napisana, da pa je ta človek svojo že napisal z edino, kratko besedo »Jeanne«!

16.

Danes imamo mlado — vino!

Na šipah male restavracije je bil s kredom narisana grozd. Napis pod njim je pojasnjeval: »Danes imamo mlado vino«. Andrej je

pogledal — ali se ni mogoče zmotil? V Parizu je namreč toliko raznih gostilnic in so vse podobne druga drugi. Ne, zdi se, da se ni pomotil: ulica Campagne premiére, četrta hiša od vogala; napis: »Srečanje prijateljev in kočijažev.« Lep napis! Ta Andreju ni govoril samo to, da je ta kraj ravno tisti, ki ga išče, ampak tudi to, čemu je prišel sem. Samo, da novi prijatelj, s katerim naj bi se Andrej takoj srečal, ni bil kočijaž, ampak šofer. Zakaj naj bi pa tako pedantično jemal ta mili, stari napis! Tudi knez ali pa dimnikar bi lahko zašla v ta pošteni lokal pojest ragont po tuluško in popit vrč mladega vina.

Andrej si ga je naročil kozareček. Vino je bilo močno in lahko, kakor kvas*. Andrej je bil vesel vsega, tudi vina. Ne, vino je bilo za stvar brez pomena! Andrej bi lahko napisal sebi na čelo: »Danes imamo mlado vino.«

Gospodinja, ne glejte tako hudomušno! On pije lahko tudi vodo, pa se bo ravno tako smehljaj. On je star petindvajset let. Ali veste, kaj se to pravi? Pa to še ni vse! Gost

* Ruska hladilna narodna pijača iz ržene moke (Op. pr.)

se zdaj peča tudi z nekim zelo veselim delom. Ali boste vprašali: s kakšnim? Tega vam pa ne smemo povedati, če ne, se vam bo zvalil iz rok vrč in boste najbrže stekli po brkatega policajca. Saj se vi tako bojite slakov: takrat ni ne plina, ne vode. Kar poslušajte, tudi to še ni vse! Vaš veseli gost je tudi zaljubljen. Moj Bog, v koga pa vendar? Tudi tega ne boste zvedeli. Vi imate to slabo navado, da radi klepetate s staro vratarico. To pa tudi ni važno: one vi itak ne poznate. Ali zdaj razumete, da ni varok veselosti vaše vino, pa naj bo kakršnokoli?

Nežno in lahko mlado vino pa igra v ozkem kozarcu v septembarskem zlatu. Kako prijetno diši! To je duh grozdja, ki se ga je nalahko dotaknila slana, to je bodeč duh jeseni, požetega polja, škripajočih vozov, visokega, jasnega neba. Vsi radi pijejo to mlado vino. Saj ni na razpolago vsak dan! Pije ga gospodinja, pozablja na neizterjane od gostov franke in pritrkuje z nogami plešo: pije, prijatelj! Napis, ki visi nad pultom, laže: »Danes za denar, jutri na upanje«. Kdo neki si je to izmislil? Ne, čitajte drugače: »danes je vino mlado, jutri pa...« Če je danes mlado vino, ni pa nobenega jutri.

(Dalje prih.)

Malinovec

zajamčeno pristen, izborne kakovosti, izdelan samo iz pravih gorskih malin, prodaja v vsaki množini po zmernih cenah tvornica

„A L K O“
družba z o. z.

Ljubljana, Kolizej

Carinsko posredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LIUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Naslov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavilja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—

Gospodinje,

šivilje, krojači, ki nimate časa v skupne tečaje in se želite izobraziti v izdelovanju oblek, za Vas je pouk v popoldanskih ali večernih urah. Pričetek 19. t. m. Izdelovanje krojev! Zasebno krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19.

Premog - čebin

Wolfova 1/II. - Telef. 2056.

Dr. Krekova meščansko-gospodinjstva šola v Zgornji Šiški pri Ljubljani.

(Pod vodstvom šolskih sester iz Maribora.)

Teoretično-praktični 10 mesečni tečaj za vse panoge gospodinjstva. Prilika za izobrazbo v petju, glasbi in tujih jezikih. Lasten dom v zdravi legi z ekonomijo in obsežnim vrtom (vrtinarstvo). Internat za notranje učenke (vnanje ostajajo v domu čez dan). Pravica javnosti. Pričetek 15. oktobra t. l. Priglasje sprejema, prospekte pošilja vodstvo (Zgornja Šiška pri Ljubljani) ali kuratorij šole (Ljubljana, Mestni trg 8/III.).

WECK

čase in aparati za ukuhanje so najcenejši, ker so najboljši. Znatno znižane cene. Ugodni pogoji! Tovarniška zaloga: Krekov trg 10 pri tvrdki Fruktus, Ljubljana.

Akumulatorske naprave

svinčena usedlina in pepel, stara med, baker, cink. Kupuje se vsaka množina. »Caline« k. d. Zagreb, Mandalična 1.

Odda se

velika, zračna soba s električno razsvetljavo in posebnim vhom. Naslov pove uprava lista.

Prodaj

salonsko suknjo. Naslov v upravi lista.